

LOS Y POLSKIEGO RZĄDU PO WYBUCHU II WOJNY ŚWIATOWEJ

KRZYSZTOF ŁUKOWSKI
POLISH VETERANS ASSOCIATION
WRZESIEŃ 2026 r.

WOJSKO PRZED 1939

- 1926 - powołanie Komitetu Obrony Państwa (KOP)
- 1936 - powołanie Komitetu Obrony Rzeczypospolitej (KOR) + Sekretariat przy generalnym Inspektorze Sił Zbrojnych tzw. SeKOR. Najważniejsze osoby w tym to prezydent Ignacy Mościcki i Inspektor Sił Zbrojnych - Edward Rydz-Śmigły.

PRZYGOTOWANIA DO WOJNY

- 28 czerwca zostaje przygotowana przez Radę Ministrów dekret dot. najwyższych władz wojskowych na wypadek wojny.
- 24 sierpnia marszałek Edward Rydz-Śmigły zarządza tzw. cichą mobilizację.
- 29 sierpnia prezydent Mościcki podejmuje decyzję o mobilizacji powszechnej. Miała ona nastąpić 30 sierpnia.

INWAZJA NIEMIECKO-SOWIECKA

WRZESIEŃ 1939

- 1 września rano rząd dowiaduje się o wybuchu wojny z Niemcami.
- 1 września popołudniu prezydent jako Zwierzchnik Sił Zbrojnych podpisuje dekret dot. najwyższych władz wojskowych w tym mianowania inspektora Sił Zbrojnych Rydza-Śmigłego naczelnym wodzem a zarazem najważniejszą osobą w państwie.

prezydent Ignacy Mościcki

PREZYDENT MOŚCICKI OPUSZCZA STOLICĘ

- 1 września przed 6 rano formułuje się Sztab Kwatery Głównej Naczelnego Dowództwa.
- 1 września przenosi się z Zamku Królewskiego do miejscowości Błota. Powód - brak schronu. Konsekwencje - brak łączności.
- 5 września dalej do miejscowości Samoklęski koło Lublina a następnie do Ołyki na północny wschód od Lwowa

zamek Radziwiłłów w Ołyce

źródło: Birutė Valionytė polska.org.pl

EWAKUACJA RZĄDU 6/7 WRZEŚNIA

- Naczelny Wódz, Prezydent, Rząd, korpus dyplomatyczny i różne instytucje ewakuują się do Brześcia.

źródło: zpe.gov.pl

NARADA W OŁYCE

- 10 września marszałek Rydz-Śmigły rozważa przeniesienie siedziby rządu z Brześcia do Młynowa i dalej do Kołomyji.
- 12/13 września Prezydent, Naczelny Wódz i Rząd na wspólnej naradzie w Ołyce decydują o realizacji tych planów.
- Francuski rząd nalega na ewakuację rządu RP za granicę Polski.
- 14 września premier decyduje o przeniesieniu rządu na Kossów Kutry a prezydent przenosi się do Załucza.

CZEREMOSZ 17/18 WRZEŚNIA

- 17 września nad ranem sowieci wkraczają do Polski.
- 17 września Naczelny Wódz wydaje dyrektywę ogólną o wycofaniu Wojska Polskiego na Węgry i do Rumunii.
- 17 września najwyższe władze RP w południe decydują o przekroczeniu granicy i ewakuacji do Francji przez Rumunię.
- W nocy z 17 na 18 września przekraczają most na rzece Czeremosz.

TRAKTATY Z RUMUNIA

- 1921 o wzajemnej pomocy przed napaścią ze strony Sowietów.
- 1926 o wzajemnej pomocy przed jakąkolwiek napaścią z zewnątrz.
- 1931 o wzajemnej pomocy przed jakąkolwiek napaścią z zewnątrz.
- 6 września 1939 r. Rumunia ogłasza neutralność.

wizyta brata króla Rumunii w
Polsce 1931

źródło: Narodowe Archiwum Cyfrowe

PO PRZEKROCZENIU GRANICY

- 18 września nad ranem władze Polski z prezydentem Mościckim, premierem Składkowskim, Głównym Sztabem Wojskowym i Naczelnym Wodzem Śmigłym znajdują się już na terenie Rumunii. Zakwaterowano ich w miejscowości Czerniowiec. Stąd wywieziono ich w głąb Rumunii.

Minister spraw
zag. Józef Beck

DWIE KONSTYTUCJE

- Konstytucja marcowa
(17 marca 1921)
- Konstytucja kwietniowa
(23 kwietnia 1935)

uroczysty pochód przed Zamkiem Królewskim w Warszawie

źródło: sejm.gov.pl

STANISŁAW STROŃSKI

- Prof. Stanisław Stański filolog, publicysta, autor 'Cudu nad Wisłą', pośredni sprawca przyczyny zamachu na prezydenta.

Józef Piłsudski i Gabriel Narutowicz

źródło: wikipedia

WŁADYSŁAW SIKORSKI PREMIEREM 1922-1923

- Po zamachu na prezydenta Narutowicza premierem rządu zostaje Władysław Sikorski. Tworzy bezpartyjny rząd dla uspokojenia nastrojów.

WYZNACZENIE NASTĘPCY PREZYDENTA

- Konstytucja z 1935 roku pozwalała prezydentowi назначić swojego następcę. 26 września Mościcki wyznacza polskiego ambasadora w Rzymie - Bolesława Wieniawę Długoszowskiego na prezydenta RP.
- Francuzi nie wyrażają zgody i Mościcki mianuje na stanowisko prezydenta RP Władysława Raczkiewicza.
- 30 września Mościcki wyznacza na swojego następcę Władysława Raczkiewicza a sam podaje się do dymisji.

STANISŁAW STROŃSKI PREMIEREM EMIGRACYJNEGO RZĄDU

- 30 września prezydent Raczkiewicz powierza prof. Stanisławowi Strońskiemu misję tworzenia rządu RP na emigracji.
- Min. Beck pozostaje internowany w Rumunii. Odtąd min. spraw zagranicznych zostaje August Zaleski.
- **SUWERENNOŚĆ POLSKI ZOSTAJE ZACHOWANA** pomimo braku państwa.

GEN. WŁADYSŁAW SIKORSKI

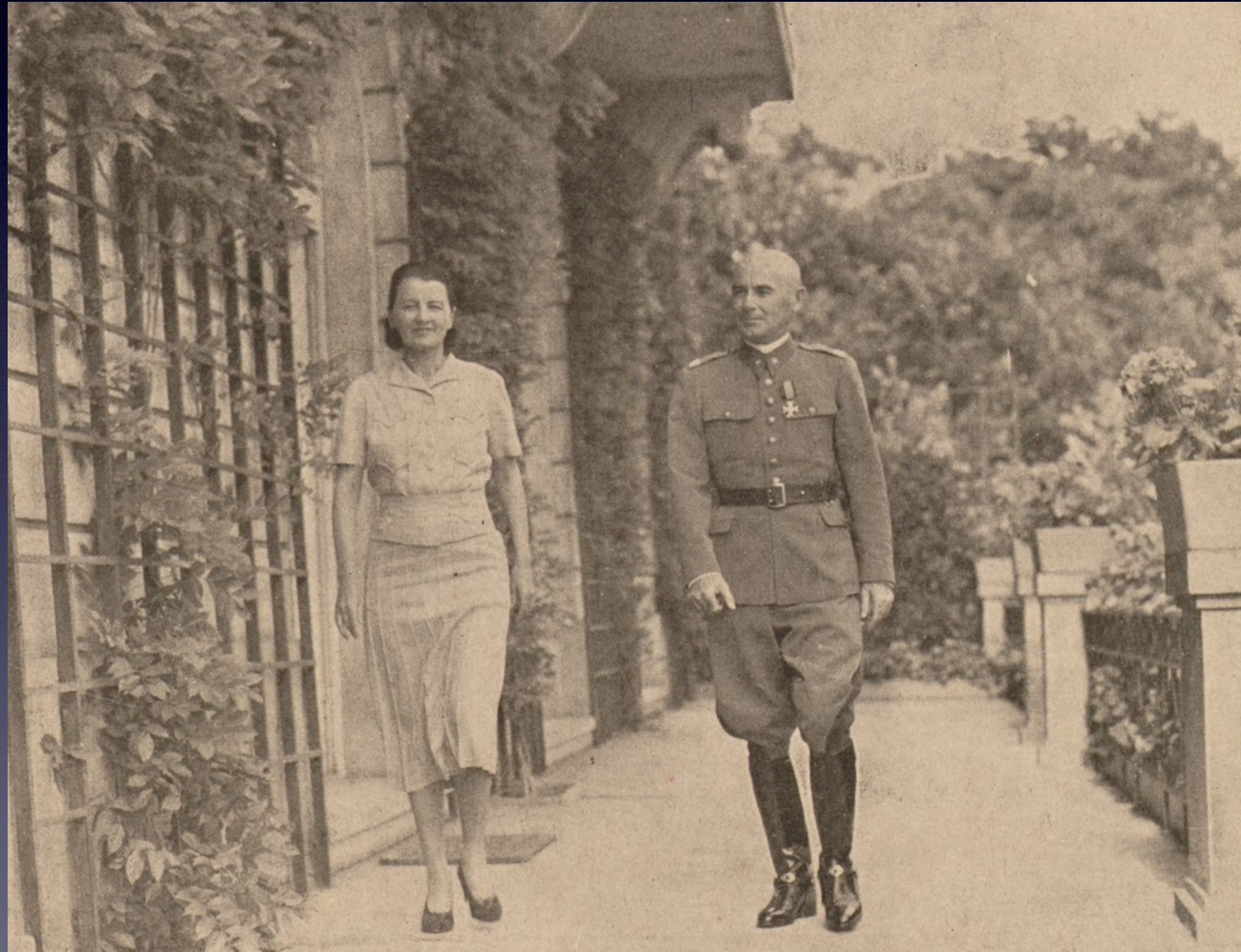
- 20 maja 1881 - 4 lipca 1943
- 1920 dowódca 5 Armii Frontu Północnego w bitwie warszawskiej
- 1922 Premier rządu po zabójstwie prezydenta Gabriela Narutowicza
- Po przewrocie majowym odsunięty na bok, pozostał bez przydziału do 1939 r.
- Premier Rządu RP na uchodźstwie i Naczelnny Wódz do 1943 r.

MARSZAŁEK EDWARD ŚMIGŁY-RYDZ

- W Rumunii jest internowany w miejscowości Drogoșlavele. Jego domu pilnuje rumuńska żandarmeria.
- 7 listopada 1939 r. podaje się do dymisji.
- W połowie grudnia 1939 r. ucieka na Węgry.
- W październiku 1941 r. wraca do Polski.
- 2 grudnia 1941 umiera w Warszawie (na zawał serca?).

MARTA ZALESKA

Marta Zaleska i Edward Rydz Śmigły 1939

Monte Carlo

źródło: btittanica.com

KONFLIKT DWÓCH FRAKCJI

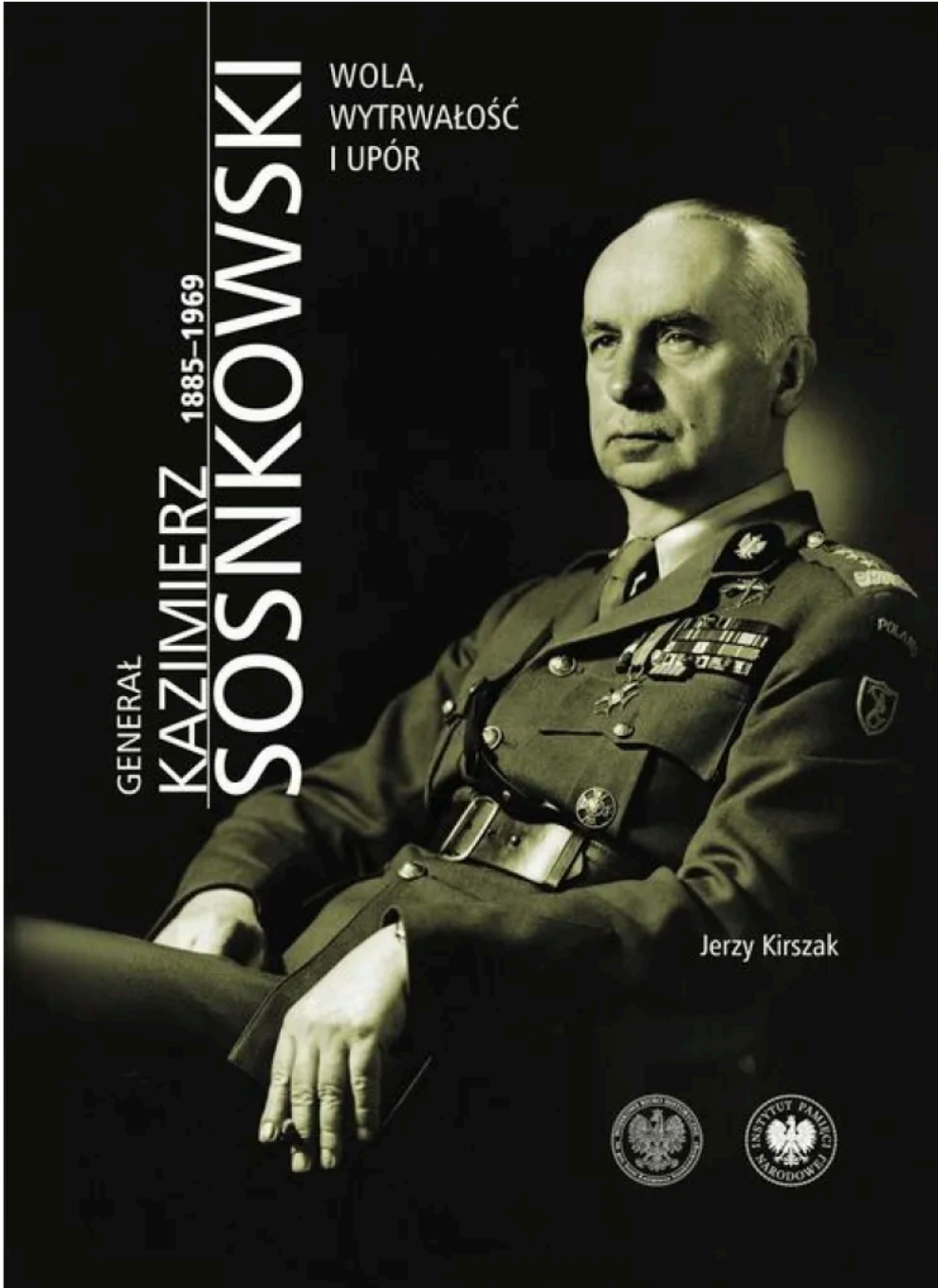
- Sanacja
- Rząd Jedności Narodowej

gen. KAZIMIERZ SOSNKOWSKI

- 12 października 1939 r. dociera do Francji gen. Kazimierz Sosnkowski

[SZUKAJ](#)[Cześć! Masz konto? Zaloguj się](#)

KATEGORIE ▾ Podręczniki Wyprawka szkolna Lektury i pomoce szkolne TOP 100 Nowości Zapowiedzi e-Bony po

Generał Kazimierz Sosnkowski 1885-1969. Wola, wytrwałość i upór

Jerzy Kirszak

 Informacje szczegółowe [Pokaż wszystkie](#)

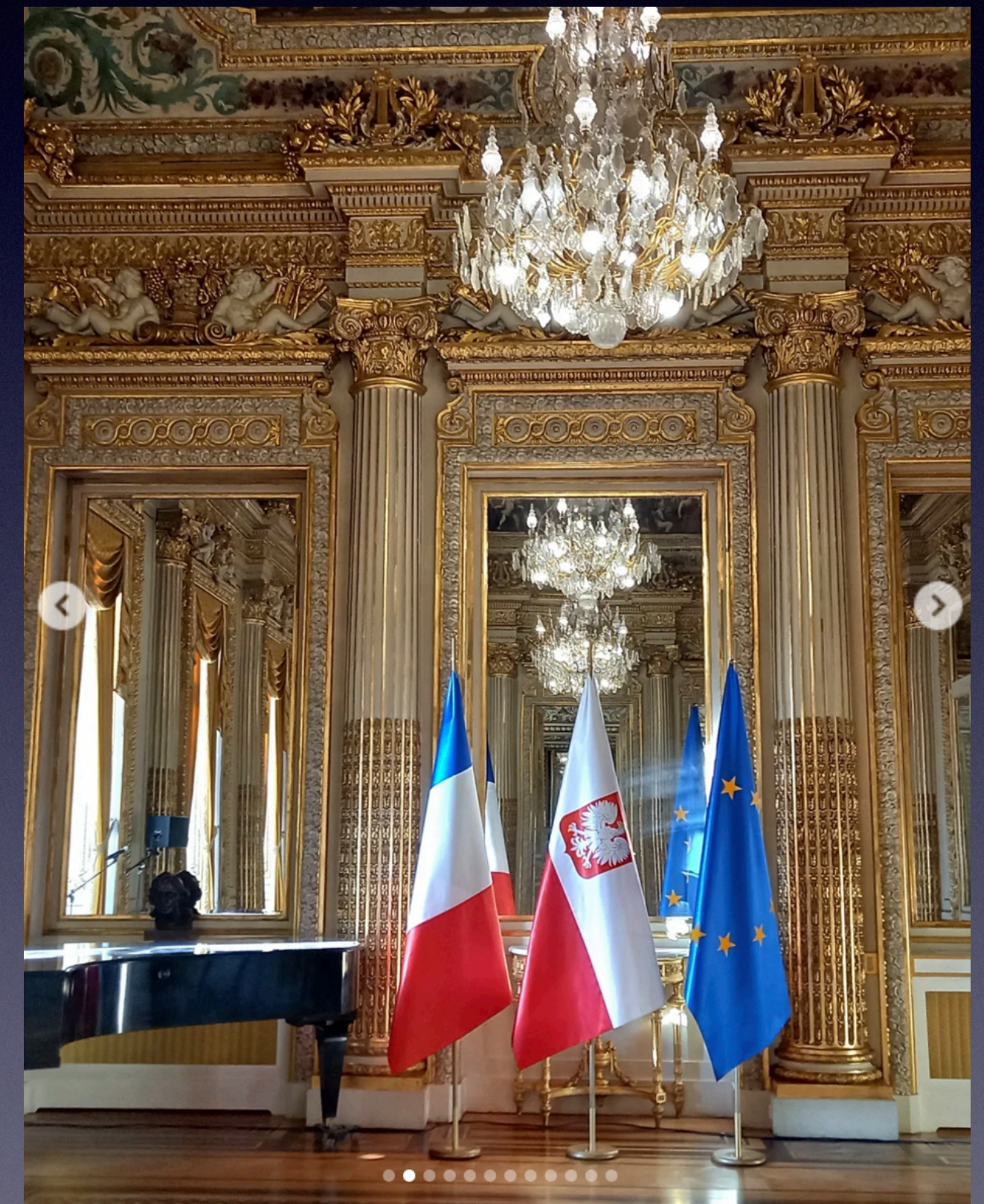
Wydawnictwo: Instytut Pamięci Narodowej

Oprawa: Twarda

Rok wydania: 2025

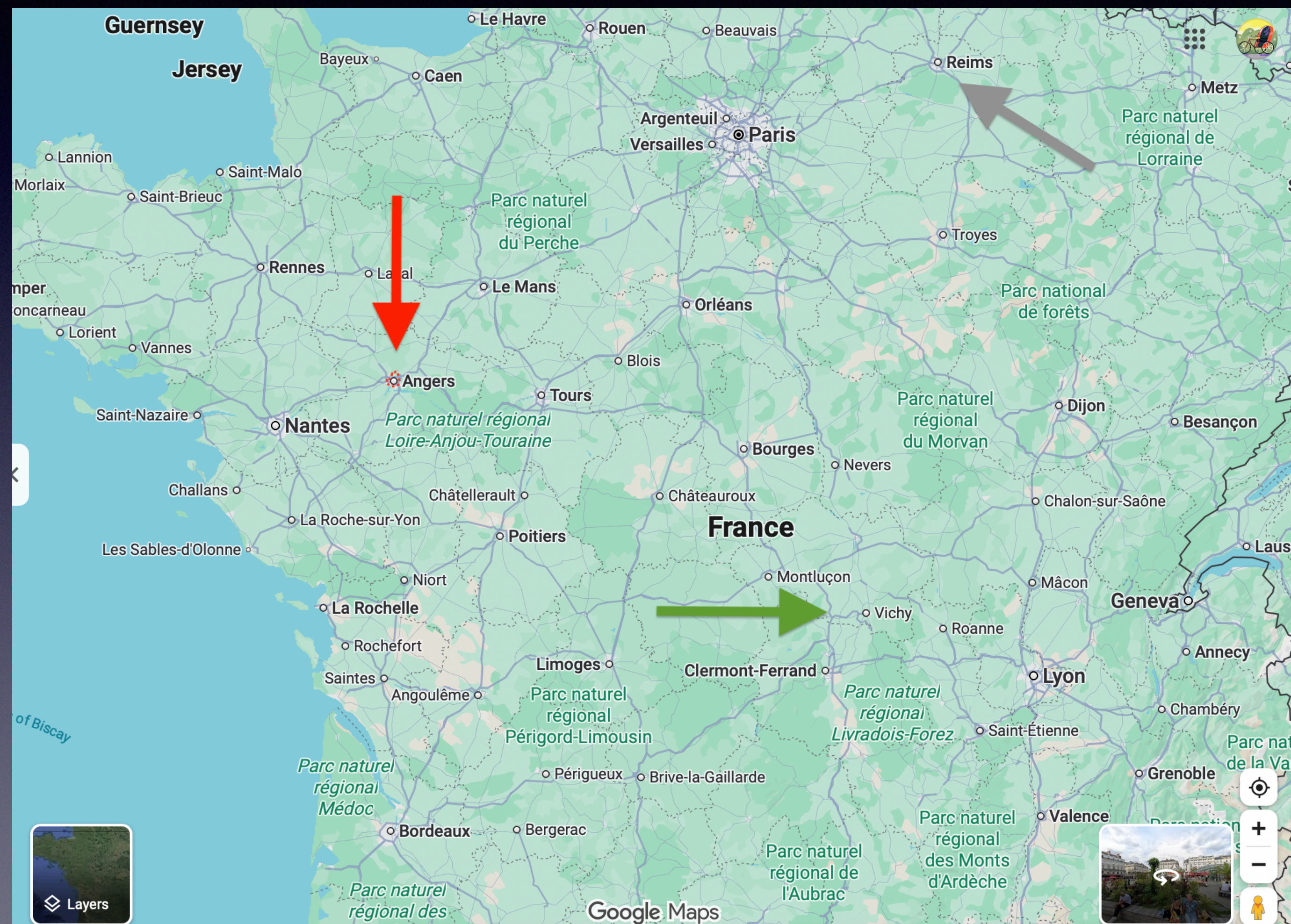
Ilość stron: 760

RZĄD RP WE FRANCJI AMBASADA W PARYŻU

Źródło: Agnieszka Pawlikowska Instagram

ANGERS

RZĄD RP WE FRANCJI

ANGERS

Źródło: Wolfgang Moroder Wikipedia

UPADEK FRANCJI

- 10 maja Niemcy dokonują inwazji Francji
- 14 maja Francuzi ogłaszają Paryż miastem otwartym
- 22 maja Francja kapituluje

marszałek Philippe Pétain 1940

PRZESILENIE LIPCOWE

- 17 lipca 1940 r. w Londynie prezydent Władysław Raczkiewicz dymisjonuje gen. Władysława Sikorskiego z urzędu premiera.

OBOZY GEN. SIKORSKIEGO

- Francja - Cerizay
- Stadion Glasgow Rangers
- Szkocja - Isle of Bute (zwana przez Polaków wyspą węży)

NOWY NACZELNY WÓDZ

- 8 lipca 1943 r. prezydent Raczkiewicz powołuje na stanowisko Naczelnego Wodza - gen. Kazimierza Sosnkowskiego.
- Stanowisko premiera obejmuje Stanisław Mikołajczyk.
- 30 września 1944 r. gen. zostaje odwołany ze swojego stanowiska za krytykę aliantów w kwestii ich pomocy podczas Powstania Warszawskiego.

SEDNO PRZENTACJI

- Konstytucja kwietniowa
- Prawo prezydenta do mianowania swojego następcy

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ